

Nr 204.

Av herr Hamrin m. fl., om vidgade möjligheter för röstberättigade, som drabbats av ohälsa eller invaliditet, att utöva rösträtt.

I en demokrati med allmän och lika rösträtt må det anses som någonting lika önskvärt som angeläget, att från samhällets sida de hinder i görligaste mån undanröjas, som försvåra eller helt omöjliggöra för den enskilde medborgaren att delta i de allmänna politiska valen. Ett stort framsteg i det avseendet var att notera, när den reform på sin tid genomfördes, vilken medger röstavlänning genom postverket.

En kategori röstberättigade, som i stor utsträckning äro satta i en undantagsställning, när det gäller möjligheten att delta i valhandlingen, utgöres av de av sjukdom eller invaliditet drabbade. Väl har även i det hänseendet en betydande förbättring inträtt, i och med att numera vid en del sjukvårdsinrättningar tillfälle beredes för där intagna patienter att avge sitt votum. Genom den avgränsning, som här kommit att gälla (endast vissa större sjukvårdsinrättningar komma i fråga som röstinsamlingsställen, medan andra lämnas utanför), har hela anordningen, i och för sig utomordentligt värdefull, obestriddligen fått ett drag av godtycke. Det synes, som om tidpunkten vore inne för en omprövning av denna fråga och för en reform, vilken innebure, att ramen vidgades därhän, att vid allt flera sjukvårdsinrättningar möjlighet tillskapades för patienterna att vid de allmänna valen avge sin röst.

För ensamstående sjuka eller invalidiserade, som vistas i hemmet och som äro oförmögna att förflytta sig till vallokalen, uppstå särskilda problem. Det torde icke förekomma så få fall, då vederbörande, i hög grad besjälade av samhällsansvar och livligt intresserade av allmänna angelägenheter, känt det som ett svårt handikap och som en ytterligare pressande börda, utöver den som sjukdomen i och för sig pålägger, att icke vara i stånd att som andra utöva sin rösträtt. Det förefaller, som om tidpunkten även i detta avseende vore inne för en reform med sikte på att bereda ensamstående sjuka en med äkta makar principiellt likvärdig status, d. v. s. skapa en möjlighet att rösta medelst fullmakt. Självklart bör därvid en sådan lösning eftersträvas, att garantier skapas mot missbruk. Här anmäler sig som en utväg en intygsgivning i betryggande former (dock icke nödvändigtvis genom läkare), som styrker den röstberättigades situation såsom i ifrågavarande avseende fullt kvalificerad.

Med hänvisning till vad ovan anförts hemställes,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om en utredning av frågan om vidgade möjligheter för röstberättigade, som drabbats av ohälsa eller invaliditet, att vid de allmänna politiska valen utöva sin rösträtt.

Stockholm den 27 januari 1954.

Yngve Hamrin.

Olof Hammar.

Margit Vinge.
